

כ"ח אלול
13 ספטמבר
יום ה'

ישיבה עם רי"ס. למפלגה יש צורך במאחים ועשרים לחורש:

למזכיר 70, עורך 30, עוזר למזכיר 30, אינסטרוקטור 20, משרד
והוצאות 40, חובות (גרעון בפרייאונג) 30. לשנה 1.640 דולר.
רי"ס מאמין שיעלה בידו להשיג את הסכום הזה מהחברים. קבל עד
עכשיו 300 דולר מחברים, אולם עכשיו יש הכרח שיסרו למפלגה את
הכסף הארצישראלי. חודעתי לרי"ס את החלטתנו בברלין שעל פיה
ההכרעה בידו. רי"ס אמר שיש בידו להשיג הלוואה ברביית קטנה לשנה -
שנה וחצי בסכום של 500 דולר. הוא התחייב בשם משרד הברית לשלם
250 דולר, הוא יכל להשיג 10-12 חברים שיתנו 100 זהוב; באופן
זה תצטרך המפלגה לשלם 120 דולר.

גמרנו שרי"ס יכתיב לניישטט על בואו מיד על יסוד
הבטחת לוקר לשלח בדצמבר 500 דולר. בינתיים ישחדל רי"ס להשיג
הלוואה של 500 דולר בשביל המפלגה.

נפגשתי בצהריים עם הרצפלד. הוא מצטער על שלא שבנו
לארץ מיד לאחר ישיבת הוה"פ, אם הוא מרוצה מפעולתו. מקהיל אספות גדול
יש התענינות בהארץ, אינו בטוח אם יהיה גם כסף. העניינה רבה, אם כי
יש גם בעלי כסף. מחפעל מהנוער. עובד בהשה"צ, עומד בקצרי סככים
את ההוגים שדבר בפניהם.

3 אחת"צ. ישיבה עם בנארי ודובקין. בנארי מוכר:

השה"צ העמיד מחוכו הרבה מורים, כבשו בה"ס של התרבות וחודרים גם לבתי ספר כלליים. בזמן האחרון הם מחיילים יותר מאשר לפני זה את הארצישראליות וגם מחשבה פוליטית. הקבוץ הארצי משפיע במובן זה. אולם המתבגרים עוזבים אותם. הם אינם מחייבים את הבוגרים להכשרה ועליה, ואין הבוגר מחויב להחליט בלבו על עליה. בעליה החדשה דורש השה"צ בפולין כמה סרטיפיקטים. המנהיגים יתנגדו לאחוד. בפרובינציה יש קרובים לא"ה, אך המשמעת חזקה ואין איש מתנגד למנהיגים. ההתאחדות נמצאת במדרון. המטלות בבחירות לסיום ולקהלות הפילו את רוחן. יש בה גם מבוכה אידיאולוגית. אחדים מושכים ימינה ואחדים שמאלה. גורדוניה מרחקת מההתאחדות, מחרבה לעמדה סוציאליסטית

6 אה"צ. ישיבה עם מרכז החלוצ הפולני: מינקובסקי, המשבר וחוסר העליה פגעו קשה בחלוצ, משנים-שלשה עשר אלף חלוצים בימי הגאות נשארו כששת אלפים, 3000 בחלוצ הצעיר, כ-2.500 בחלוצ הבוגר. 300 נמצאים בקבוצי הכשרה. יש כ-15 נקודות של הכשרה קבוצית, יש כמה סניפי החלוצ וכמה סניפי החה"צ. יחס המסיבה לחלוצ טוב, יחס ההורים מאחרי המשבר הורע. רוב החלוצים בני בעלי מלאכה וחנונים. יש גם בני המידים, אך אלה לרוב שיכים להשה"צ. בבריסק לודו ו קיים עוד החלוצ המרכזי. החלוצ של השה"צ נבדל מהחלוצ הרגיל. על ידי כך סובלת ההתפתחות התרבותית של החלוצ. ברגינסקי: במסך שלש השנים לא באו חלוצים חדשים מלבד יוצאי החה"צ. החלוצים שישנם הם שנשארו. רק עכשיו באו קצת חדשים. החלוצ היה חלוי במצב התנועה הציונית. ההסתדרות בארץ לא טפלה דיה

בחלוץ. בימי ההסגר (חומר העליה) היה חמור היחיד של החלוץ -
העבודה בקבוץ. הקבוצים היו נושאי החלוציות. הצמצום בעבודה
התחדדות והחרופות עמדה בארץ עלולים להביא הרבה חלוצים ליאוש
ולאכזבה.

קוזלובסקי עונה על שאלתי, מהו הגורם העיקרי בחלוץ:
הרצון להסתדר בארץ או הרצון להשתחף במפעל. לדעתי פועלים בני
המומנטים. הרב בא לחלוץ מתוך רצון לעלות לארץ, כשראו שאי
אפשר לעלות - עזבו את החלוץ.

7 אה"צ. ישיבה עם צ.ק. פוע"צ. העמדה על הפרק שאלח
המצב בצ.ק. (שאלח האמצעים), המצב במפלגה, אחד בארץ, קונגרס.
מעיף א: השביחה בדפוס נמשכה, המשרד אינו עובד, החברים רק נסעו
לערים אחדות שבהן היו בחירות. ריז הציע להשיג הלוואה בתנאים
שאמר לי בבוקר. קנטרוביץ סובר שתמשת אלפים זהוב לא יספיקו, כי
ההובות של הצ.ק. והמערכת גדולים מסכום זה. בדפוס יש גרעון של
2.000 זהוב. גם טיגר מתנגד להצעת ריז. דורש שימסרו להם את
\$500 כמו שהציע לוקר במכתבו לריז. ברדיצבסקי חושב שאין לחכות
חודש, הדרוש בשביל השגת המלוה. אי אפשר לחכות. אני הצעתי שנמסור
מיד 250 דולר למפלגה ונסדר מיד הלוואה בשביל עוד 250 דולר.
הצ.ק. החלים לדרוש את כל 500 שבארץ ולסדר הלוואה של 250. נשאלה
שאלה אם המשרד, שהפסיק מהישיבה האחרונה את העבודה (טיגר,
ברדיצבסקי, קנטרוביץ ופצ'ני), ישוב לעבודתו. פצ'ני הודיע
שמלבד שאלח הכסף יש שאלח הצ.ק. חברי המשרד הם מבודדים, שאר חברי

הצ.ק. אינם עוזרים, והדבר חלון בסנציה של הצ.ק. גרינפלד קובע
שחברים אחדים אינם פעילים מפני שבמשך זמן רב הורחקו מהעבודה מפני
חלוקי דעות פרינציפיוניים.

פניני הכחיש דבר זה. המשך הישיבה מחר בשחים אה"צ.

שלחנו הלילה טלגרמה לניישטט שעביר טלגרפית 250 לברלין.

בערב סידרו בנקט להרצפלד, או כמו שיוחר נכון, הרצפלד
סידר בנקט למפלגה. הוא שר וניגן וזמר ופזם כיד ה' הטובה עליו.

כ"ט אלול
14 ספטמבר
יום ו'

הרצפלד נוסע היום לקבוצי החלוצי וביום הכפורים יסע
לשוקן עם חכניה פעילה בשביל הקה"ק. מציע להטיל על כל ארץ סכום
ידוע בשביל לצאול חצי מיליון דונם בשרון. על פולין הטילו
30.000 לירה, חושב שתחנ 20.000. עד עכשיו נחנה 11.000, מזה
5.000 הוצאות. גם בשאר הארצות יש להכפיל ההכנסה. בנוגע לאחוד
חושב הרצפלד שתנאי קודם שליחות לגולה וביחוד לפולין. הוא סובר
שמוטב לדחות קריאת הקונגרס לשנה הבאה, והשנה לעבוד רק בשביל
המפלגה.

ב-11 המשך הישיבה עם החלוצי. פונט סובר שהמוני החלוצים
שהלכו בשעת המסבר - נכנסו ברבם למפלגות שלנו. היות שגם; הה לא